

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ അഷ്ടമസ്കന്ധേ സപ്തമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

തേ നാഗരാജമാമന്തര്യ ഫലഭാഗേന വാസുകിം ।
പരിവീയ ഗിരൗ തന്മിൻ നേത്രമബ്ധിം മുദാൻവിതാഃ ॥ 1 ॥

ആരേഭിരേ സുസംയത്താ അമൃതാർഥേ കുരുദ്വഹ ।
ഹരിഃ പുരസ്താജ്ജഗൃഹേ പൂർവം ദേവാസ്തോഭ്യഭവൻ ॥ 2 ॥

തന്നൈച്ഛൻ ദൈത്യപതയോ മഹാപുരുഷചേഷ്ഠിതം ।
ന ഗൃഹ്ണീമോ വയം പുച്ഛമഹേരംഗമമംഗലം ॥ 3 ॥

സ്വാധ്യായശ്രുതസമ്പന്നാഃ പ്രഖ്യാതാ ജൻമകർമ്മഭിഃ ।
ഇതി തുഷ്ണീം സ്ഥിതാൻ ദൈത്യാൻ വിലോക്യ പുരുഷോത്തമഃ ।
സൂയമാനോ വിസുജ്യാഗ്രം പുച്ഛം ജഗ്രാഹ സാമരഃ ॥ 4 ॥

കൃതസ്ഥാനവിഭാഗാസ്ത ഏവം കശ്യപനന്ദനാഃ ।
മമന്മുഃ പരമായത്താ അമൃതാർഥം പയോനിധിം ॥ 5 ॥

മഥ്യമാന്വേർണവേ സോദ്ഭിരനാധാരോ ഹൃപോഽവിശത് ।
ധ്രിയമാണോഽപി ബലിഭിർഗൗരവാത്പാണ്ഡുനന്ദന ॥ 6 ॥

തേ സുനിർവിണ്ണമനസഃ പരിജ്ഞാനമുഖശ്രിയഃ ।
ആസൻ സ്വപൗരുഷേ നഷ്ടേ ദൈവേനാതിബലീയസാ ॥ 7 ॥

വിലോക്യ വിഘ്നേശവിധിം തദേശ്യരോ
 ദുരന്തവീര്യോവിതമാഭിസന്ധിഃ |
 കൃത്യാ വപുഃ കാച്ഛപമദ്ഭുതം മഹത്
 പ്രവിശ്യ തോയം ഗിരിമുജ്ജഹാര || 8 ||

തമുത്ഥിതം വീക്ഷ്യ കുലാചലം പുനഃ
 സമുത്ഥിതാ നിർമഥിതും സുരാസുരാഃ |
 ദധാര പുഷ്പേന സ ലക്ഷയോജന -
 പ്രസ്താരിണാ ദ്വീപ ഇവാപരോ മഹാൻ || 9 ||

സുരാസുരേന്ദ്രൈർഭുജുവീര്യവേപിതം
 പരിഭ്രമന്തം ഗിരിമംഗ പുഷ്പതഃ |
 ബിഭ്രന്തദാവർതനമാദികച്ഛപോ
 മേന്യേംഗകണ്ഡൂയനമപ്രമേയഃ || 10 ||

തമാസുരാനാവിശദാസുരേണ
 രൂപേണ തേഷാം ബലവീര്യചീരയൻ |
 ഉദ്ദീപയൻ ദേവഗണാംശ്ച വിഷ്ണു -
 ര്ദൈവേന നാഗേന്ദ്രമബോധരൂപഃ || 11 ||

ഉപര്യഗേന്ദ്രം ഗിരിരാധിവാൻയ
 ആക്രമ്യ ഹസ്തേന സഹസ്രബാഹുഃ |
 തസ്ഥൗ ദിവി ബ്രഹ്മഭവേന്ദ്രമുഖ്യൈ -
 രഭിഷ്ടുവദ്ഭിഃ സുമനോഭിവിഷ്ടഃ || 12 ||

ഉപര്യധശ്ചാത്മനി ഗോത്രനേത്രയോഃ
 പരേണ തേ പ്രാവിശതാ സമേധിതാഃ |
 മമന്മുരബ്ധിം തരസാ മദോത്കടാ
 മഹാദ്രിണാ ക്ഷോഭിതനക്രചക്രം || 13 ||

അഹീന്ദ്രസാഹസ്രകോരദുങ്മുഖ -

ശ്വാസാഗ്നിയുമാഹതവർചസോഽസുരാഃ |

പൗലോമകാലേയബലീൽവലാദയോ

ദവാഗ്നിദഗ്ധാഃ സരലാ ഇവാദവൻ || 14 ||

ദേവാംശ്ച തച്ഛ്വാസശിവാഹതപ്രഭാൻ

ധൂമ്രാംബരസ്രഗ്വരകഞ്ചുകാനനാൻ |

സമദ്യവർഷൻ ദഗവദ്യശാ ഘനാ

വവുഃ സമുദ്രാർമ്യുപഗൃഹ്യാവായവഃ || 15 ||

മഥ്യമാനാത്തമാ സിന്ധോർദേവാസുരവരൂമപൈഃ |

യദാ സുധാ ന ജായേത നിർമമന്മാജിതഃ സ്വയം || 16 ||

മേഘശ്യാമഃ കനകപരിധിഃ കർണവിദ്യാതവിദ്യു -

ൻമൂർധ്നി ഭ്രാജദ്വിലുലിതകചഃ സ്രഗ്ധരോ രക്തനേത്രഃ |

ജൈത്രൈർദോർഭിർജഗദഭയദൈർദന്ദശൂകം ഗൃഹീത്വാ

മഥ്നൻ മഥ്നാ പ്രതിഗിരിരിവാശോഭതാമോ ധൃതാദിഃ || 17 ||

നിർമഥ്യമാനാദുദധേരഭൂദ്വിഷം

മഹോൽബണം ഹാലഹലാഹ്വമഗ്രതഃ |

സംഭ്രാന്തമീനോൻമകരാഹികച്ഛപാ -

ത്തിമിദ്വിപഗ്രാഹതിമിംഗിലാകുലാത് || 18 ||

തദുഗ്രവേഗം ദിശി ദിശ്യുപർയധോ

വിസർപദുത്സർപദസഹ്യമപ്രതി |

ഭീതാഃ പ്രജാ ദുദ്രുവുരംഗ സേശ്വരാ

അരക്ഷ്യമാണാഃ ശരണം സദാശിവം || 19 ||

വിലോക്യ തം ദേവവരം ത്രിലോക്യാ

ദവായ ദേവ്യാഭിമതം മൂനീനാം |

ആസീനമദ്രാവപവർഗഹേതോ -

സ്തപോ ജുഷാണം സ്തൂതിഭിഃ പ്രണേമുഃ || 20 ||

പ്രജാപതയ ഊചുഃ

ദേവദേവ മഹാദേവ ഭൂതാത്മൻ ഭൂതഭാവന |

ത്രാഹി നഃ ശരണാപന്നാംസ്രൈസ്തലോക്യദഹനാദ്വിഷാത് || 21 ||

ത്വമേകഃ സർവജഗത ഈശ്വരോ ബന്ധമോക്ഷയോഃ |

തം ത്വാമർചന്തി കുശലാഃ പ്രപന്നാർതിഹരം ഗുരും || 22 ||

ഗുണമയോ സ്വശക്ത്യാസ്യ സർഗസ്ഥിത്യപ്യയാൻ വിഭോ |

ധത്സേ യദാ സ്വദ്യഗ് ഭൂമൻ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുശിവാഭിധാം || 23 ||

ത്വം ബ്രഹ്മ പരമം ഗുഹ്യം സദസദ്ഭാവഭാവനഃ |

നാനാശക്തിഭിരാഭാതസ്ത്വമാത്മാ ജഗദീശ്വരഃ || 24 ||

ത്വം ശബ്ദയോനിർജഗദാദിരാത്മാ

പ്രാണേന്ദ്രിയദ്രവ്യഗുണസ്വഭാവഃ |

കാലഃ ക്രതുഃ സത്യമൃതം ച ധർമ -

സ്ത്വയുക്ഷരം യത്ത്രിവുദാമനന്തി || 25 ||

അഗ്നിർമുഖം ത്വേഖിലദേവതാജ്ഞാ

ക്ഷിതിം വിദുർലോകഭവാംപ്രീപങ്കജം |

കാലം ഗതിം ത്വേഖിലദേവതാത്മനോ

ദിശശ്ച കർണൗ രസനം ജലേശം || 26 ||

നാഭിർനഭസ്തേ ശ്വസനം നഭസ്യാൻ

സൂര്യശ്ച ചക്ഷുഃഷി ജലം സു രേതഃ |

പരാവരാത്മാശ്രയണം തവാത്മാ

സോമോ മനോ ദ്യൗർഭഗവംചരിരസ്തേ || 27 ||

കുക്ഷിഃ സമുദ്രാ ഗിരയോന്മിസംഘാ
 രോമാണി സർവൗഷധിവീര്യധനേ |
 ഛന്ദാമസി സാക്ഷാത് തവ സപ്തധാതവ -
 സ്ത്രീയീമയാത്മൻ ഹൃദയം സർവധർമഃ || 28 ||

മുഖാനി പഞ്ചോപനിഷദസ്തവേശ
 യൈസ്ത്രിംശദഷോത്തരമന്ത്രവർഗഃ |
 യത് തച്ഛിവാഖ്യം പരമാർഥതത്ത്വം
 ദേവ സ്വയഞ്ജോതിരവസ്ഥിതിനേ || 29 ||

ഛായാ ത്വധർമോർമിഷു യൈർവിസർഗോ
 നേത്രത്രയം സത്ത്വരജസ്തമാംസി |
 സാംഖ്യാത്മനഃ ശാസ്ത്രകൃതസ്തവേക്ഷാ
 ഛന്ദോമയോ ദേവ ഋഷിഃ പുരാണഃ || 30 ||

ന തേ ഗിരിത്രാഖിലലോകപാല -
 വിരിഞ്ചവൈകുണ്ഠസുരേന്ദ്രഗമ്യം |
 ജ്യോതിഃ പരം യത്ര രജസ്തമശ്ച
 സത്ത്വം ന യദ്ബ്രഹ്മ നിരസ്തഭേദം || 31 ||

കാമാധ്വരത്രിപുരകാലഗരാദ്യനേക -
 ഭൂതദ്രുഹഃ ക്ഷപയതഃ സ്തൂതയേ ന തത്തേ |
 യസ്ത്വന്തകാല ഇദമാത്മകൃതം സ്വനേത്ര -
 വഹ്നിസ്തൂലിംഗശിഖയാ ഭസിതം ന വേദ || 32 ||

യേ ത്വാത്മരാമഗുരുദിർഹൃദി ചിന്തിതാംഘ്രി -
 ദ്വന്ദ്വം ചരന്തമുദയാ തപസാഭിതപ്തം |
 കത്ഥന്ത ഉഗ്രപുരുഷം നിരതം ശൃശാനേ
 തേ നൂനമൂതിമവിദംസ്തവ ഹാതലജ്ജാഃ || 33 ||

തത്തസ്യ തേ സദസതോഃ പരതഃ പരസ്യ
 നാഞ്ജഃ സ്വരൂപഗമനേ പ്രഭവന്തി ഭൂമ്നഃ |
 ബ്രഹ്മാദയഃ കിമുത സംസ്തവനേ വയം തു
 തത് സർഗസർഗവിഷയാ അപി ശക്തിമാത്രം || 34 ||

ഏതത്പരം പ്രപശ്യാമോ ന പരം തേ മഹേശ്വര |
 മൃഡനായ ഹി ലോകസ്യ വ്യക്തിസ്തേവ്യക്തകർമ്മണഃ || 35 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
 തദ്വീക്ഷ്യ വ്യസനം താസാം കൃപയാ ഭൃശപീഡിതഃ |
 സർവഭൂതസുഹൃദേവ ഇദമാഹ സതീം പ്രിയാം || 36 ||

ശിവ ഉവാച
 അഹോ ബത ഭവാന്യേതത് പ്രജാനാം പശ്യ വൈശസം |
 ക്ഷീരോദമനോദ്ഭൂതാത്കാലകൂടാദുപസ്ഥിതം || 37 ||

ആസാം പ്രാണപരീപ്താനാം വിധേയമഭയം ഹി മേ |
 ഏതാവാൻ ഹി പ്രഭോരർഥോ യദ്ദീനപരിപാലനം || 38 ||

പ്രാണൈഃ സ്വൈഃ പ്രാണിനഃ പാന്തി സാധവഃ ക്ഷണഭംഗുരൈഃ |
 ബദ്ധവൈരേഷു ഭൂതേഷു മോഹിതേഷ്ചാത്മമായയാ || 39 ||

പുംസഃ കൃപയതോ ഭദ്രേ സർവാത്മാ പ്രിയതേ ഹരിഃ |
 പ്രീതേ ഹരൗ ഭഗവതി പ്രിയേഹം സചരാചരഃ |
 തസ്മാദിദം ഗരം ഭൂഞ്ജേ പ്രജാനാം സ്വസ്തിരസ്തൂ മേ || 40 ||

ശ്രീശുക ഉവാച
 ഏവമാമന്തര്യ ഭഗവാൻ ഭവാനീം വിശ്വഭാവനഃ |
 തദ് വിഷം ജഗ്ധുമാരേഭേ പ്രഭാവജ്ഞാൻവമോദത || 41 ||

തതഃ കരതലീകൃത്യ വ്യാപി ഹാലാഹലം വിഷം |
അഭക്ഷയൻമഹാഭേവഃ കൃപയാ ഭൂതഭാവനഃ || 42 ||

തസ്യാപി ദർശയാമാസ സ്വവീര്യം ജലകൽമഷഃ |
യച്ചകാര ഗലേ നീലം തച്ച സാധോർവിഭൂഷണം || 43 ||

തപ്യന്തേ ലോകതാപേന സാധവഃ പ്രായശോ ജനാഃ |
പരമാരാധനം തദ്ധി പുരുഷസ്യാവിലാത്മനഃ || 44 ||

നിശമ്യ കർമ തച്ഛാഢോർഭേവഭേവസ്യ മീഡുഷഃ |
പ്രജാ ദാക്ഷായണീ ബ്രഹ്മാ വൈകുണ്ഠശ്ച ശശംസിരേ || 45 ||

പ്രസ്തന്നം പിബതഃ പാണേര്യത്കിഞ്ചിജ്ജഗൃഹുഃ സു തത് |
വൃശ്ചികാഹിവിഷൗഷധോ ദന്ദശൂകാശ്ച യ്യേപരേ || 46 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
അഷ്ടമസ്കന്ധേ അമൃതമഥനേ സപ്തമോദ്യായഃ ||